SDP on valmis tekemään yksimielisen mietinnön terapiatakuusta, jos terapiatakuu parantaa asioita, eikä ole heikennys. Siksi SDP esittää, että

1. pyydämme huomiseksi ministeriöltä vastineen alla olevien ongelmien korjaamiseksi terapiatakuuta koskevassa hallituksen esityksessä. On pelättävissä, että jos muutoksia ei tehdä HE:n pykäliin, terapia heikentää alle 23-vuotiaiden hoitoon pääsyä. Terapiatakuun kuulemisissa esiintuotuihin ongelmiin tulee etsiä ratkaisut, jotta terapiatakuusta tulee toimivaa lainsäädäntöä. Jos esitys kuitenkin viedään läpi ilman pykälien korjausta ja kiireellä runnoen, riskit ovat tosi suuret myös perusoikeuksien riittävän toteutumisen kannalta. Asiantuntijakuulemista ei voi siis päättää ennen kuin asiat selviää. (Valiokuntaopas: kaikki selvitykset tulee olla saatu)

2. Jos vastine pyydetään, voisimme huomenna päättää asiantuntijakuulemisen saatuamme muutokset ja perjantaina voisimme käydä valmistavan keskustelun. Näin terapiatakuuta koskeva mietintö ehditään vielä käsitellä ajallaan. (Aikataulusuunnitelma: terapiatakuuta koskeva mietintö on aikataulutettu maanantaiksi)

Terapiatakuuta koskevat ongelmat, joihin kohdassa 1 viitataan lausuntopalautteen pohjalta:

- koskisi pahimmillaan vain 20 % kohderyhmästä. Kyse ei siis olisi subjektiivisesta mahdollisuudesta hoitoon tarpeen mukaan (kuten hoitotakuussa ja siinä kohtuullisessa ajassa). Tässä pykälässä ei ole lainkaan kohtuullista aikaa ja yksilöllistä tarvetta, ne pitäisi lisätä.

- vaikka tietyllä ikäluokalla olisi oikeus terapiatakuuseen eli psykososiaalisten hoitojen saamiseen (eli lyhytterapiaa TAI lyhytpsykoterapiaa), tässä rajataan tai-sanalla ulos kaikki vaativampi hoito perustasolla, eikä erityistasolla tarjolle tule hoitoja tätä kautta. Selitys on, että hallitus linjannut koskemaan vain perustasoa. Kuulemisissa selvisi, että raskaampaa päätyä hoidoissa ei saisi, edes perustasolla annettava lyhytpsykoterapiaa. (Vrt. terapiat etulinjaan antaa pelkästään HUSin alueella PT-tasolla 2000 palveluseteliä tähän. Näin ei tapahtuisi tässä takuussa.)

- Lisäksi hva saisi päättää, mitä hoitoja terapiatakuun piirissä. Kuulemisissa todettiin, että pahimmillaan vain Coolkids ja IPC sisältyisi terapiatakuuseen, koska niissä koulutettu eniten työntekijöitä. Muutaman viikonlopun koulutuksella nuoret saisivat terapiatakuuta 1-6 kertaa keskusteluapua koulukuraattoreilta tai terveydenhoitajilla. Näin suppea hoitovalikoima ei vastaa terapiatakuuta koskeviin vaatimuksiin. Riittävää hoitovalikoimaa tulee edellyttää pykälässä hyvinvointialueilta.

Pykälistä puuttuu nyt riittävä palveluvalikoima. Toki lakiin mahdotonta sisällyttää kaikkea, hoidotkin muuttuvat. Mutta tällä tavalla hoitoja ei juuri tarvi olla listalla.

- Vastineessa muutettiin niin, että YTA-alueiden kesken olisi alueellinen osaamiskeskus (5). Ne määrittelevät sitten palveluvalikoiman. Tämän ongelmana on yhä, että alueellisesti hoidot terapiatakuussa olisivat erilaisia, eivätkä riittäviä kaikkialla. Pitäisi saada lakiin maininta riittävästä palveluvalikoimasta miniminä. Parempi olisi, että sen varmistaminen tulisi huolehtia kirjaamalla kansallinen kehittämistehtävä yhdelle yliopistosairaalalle eli HUSille. Sekä viisi osaamiskeskusta ja yksi kansallinen tehtävä tulisi lailla säätää pykälään. Kumpikaan ei ole sisällä.

- Erikoinen asenne jatkuu yhä digihoitoihin, vaikka vastine parantunut sen osalta, että joitakin digihoitoja sallittaisi.

- Hoitoonpääsyn ajat mahdollistavat yhä 14+28, 1+28 ja pahimmillaan 14+3kk hoitoonpääsyn, ellei tätä pykälässä kunnolla kielletä.

- ei ole löytynyt perusteita sille, että terapiatakuu koskisi vain alle 23 v. Nyt ikäraja on sama kuin erityistason hoitotakuussa.

- epäselvää on yhä, mikä suhde on hoitotakuuseen ja miksi terapiatakuu tarvitaan. Nyt hoitotakuu kattaa kaikki hoidot, jotka eivät terapiatakuussa ole mukana.

- SDP ei ole valmis etenemään ilman alla olevien kohtien korjausta, sillä kyseessä ovat isot vaikutukset perusoikeuksien näkökulmasta, jos hoitotakuu lopulta parempi kuin terapiatakuu. Perusoikeusvaikutukset on arvioitava, jos esitys heikentää alle 23-vuotiaiden oikeuksia. Kesti kauan hahmottaa, parantaako vai heikentääkö esitys niitä. Tällä hetkellä kyse jälkimmäisestä. Tätä asiaa ei viety PeVin arvioitavaksi, joten asiallista olisi ollut tilata perusoikeuksien asiantuntijoiden arviot, jos asiaa olisi haluttu edistää ilman korjauksia.